

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	100 L.
Fél évre	50 L.
Negyed évre	30 L.
Egyes szám ára	2 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Str. Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám

Székelyszentkirályi lányok.

A „Magyar Nép” egyik legközelebbi számában tüzetes ismertetés jelent meg a házi ipar fontosságáról. Az illető cikk helyesen beszél *hasznos ügyességekről*, amikor a házi ipart ismerteti. Ma ugyanis ennek a termékei nagy hasznot hajtanak azoknak, akik vele foglalkoznak.

A hasznos ügyességekről szóló cikkre azonnal visszhangot adunk, elmondjuk,

hogyan az egyik házi ipari ágának: a

csipkeverésnek

ilyen érdekes

mulija és milyen

szép jövője van.

A csipkeverés

hagyományok

szerint Németor-

szágban, az Érc-

egység szegény

rosságainak a

leben fejlődött

először művé-

si tökéletességre.

De az 1300–400-

és években Olasz-

országban, Hol-

landiában is nagy

valban volt. —

Magyarországon

gyártás király kora

gyakorolták a gyönyörű csipkék

szállítását.

A XIX. század első felében úgy lát-

ott, hogy a gépcsipke a kézzel dolgo-

zó valódi csipkét ki fogja szorítani a

szalomból, de az Iparművészet ellen-

ese mind szélesebb körben fokozta

a kedvet és így ujólag fölvirágoztatta a kézzel dolgozott csipke iparát. Most minden országban készítik, hol a női kézimunka divatos. Minden ország verticsipkéjének megvan a maga jellege, úgyhogy egy kis gyakorlattal könnyű megmondani, hogy melyik csipke hol készült.

A német asszony például szilárd tudatában van hazafias kötelességének, hogy

foly, hogy nagy könyveket adnak ki róla.

Magyarországon, a Felvidéken, a tót asszonyok közt volt már a régi időkben nagyon elterjedve a csipkeverés, kik készítményüket batyuban hátukra vették és végigjárták vele az országot.

Ma Balaton-Endréden van egy nagy kiterjedésű csipke-telep. Alapítója Kájel

Ábel református lelkész és a nővére. Évekkel ezelőtt indították be a munkát és jelenleg 700 falusi lányt, asszonyt, gyermeket foglalkoztatnak. Iparművészek segítségével beleviszik ezekbe a csipkébe a valódi magyar diszitó mintákat. — Csodásan jelennek meg előtünk, vékony cérnából a kalotaszegi varrottasnak, a mezőkövesdi Matyó-himzésnek vonalai.

Székelyszentkirályi csipkeverő lányok.

csak hazai csipkét vásárol és visel. Az állandóan fokozott munka lehetővé teszi a kivitt és így a szegény csipkeverő német munkásnőknek több jövedelmet és kedvezőbb megélhetést biztosít. — Franciaországban olyan közkeletűségű a munka és annyira széles keretekben

Megelevenedik a tulipán stb. És olyan szilárd megnyugvással alapuló öntudattal vezetik az üzemet, hogy jelszavuk: „A csipke vagy megél önmagától, vagy nem érdemes, hogy éljen.”

Erdélyben, és úgy Románia többi részeiben is, tudomásom szerint, nincs

őregek színes megemlékezéseit rég le-
tűnt időkről, megbámultam a szövö-
székek csodaszép termékeit s azokat
az ügyes lakodalmi köszöntőket, bu-
csuztatókat, formás beszédeket, amiket
a székely-ruhák alatt is dobogó költői
szív teremtett sokaknak gyönyörűsége-
re. Hogy bántam sokszor, miért nem
tudom megörökíteni ecsettel a tem-
plomba fölfele ballagó piros ruhás,
piros kendős leánykát, a bokrétás ka-
lapu, hetyke legényeket, a hajlott ter-
mésű s még romjaiban is délceg pát-
márhakát, az erdő aljában lefelé
sordát, — hadd látták volna mások
is, milyen szép, minden színpadli di-
szítéskor mennyire festőbb a mi Szé-
kelyföldünk.

Igaz, hogy a valóság sokszor durva
kezekkel szakította szét ezt a szép képet s
megmutatta az emberi gyarlóságok ka-
rargó örvényét, a hétköznapi gondol-
kozás szürkességét, az önző érdekek
úsáját is. Jött a háború s a székely
lépet, ezt az édes gyermeket mostoha
gyermekké tette. A nagy összeomlás
meglépázta az emberekben való hitet,
nagy célokért való szent lelkesedést.
Ézért a legnehezebb, a legválsá-
gabb pillanatban még mindig észre
vettünk tért a zürzavaros világban
székely nép! Ösztönszerűleg
fogta meg fejét a közönség, a nem-
zeti élet nagy érdekei előtt, mert látta,
hogy az élő Istenen kívül csak magá-
ban bízhatik.

És ez így is van jól, székelyek! A
közönség fia az idegenség, a hontalan-
súlyos igájában tisztult meg, edző-
dott meg lelkeben, hogy érdemessé
tegye magát az atyai örökségre. Csak
sugjison minket is az Ur, hátha
megállunk a testi és lelki rom-
lásban és megtanuljuk jobban be-
látni az őst földet, az őst nyelvet, a
székely hagyományokat, a hitet és mind-
amit megtartott minket oly sok szá-
zadokon át. Oh tudom, hogy az Urnak
szava hozzátok, mely kizendül a
székely zugó próbák szeléből és
szíve, mely magához öleljen tite-
k székelységokban s felépítse számo-
ra az ő lelki országát.

Csak egyet kívánok innen a távol-
ból is a ti számotokra. Minden faluba
küldök önfeláldozó lelket, akik nem
szóval, hanem az áldozat kereszt-
hűségese hordozásával, a hitnek

mindig bátor erejével, a másokért való
szennedés édes boldogságával tudjon
falusfelei előtt világolni sötét utainkon.
Legyen az pap, tanító, iparos vagy egy-
szerű földműves ember, csak a lelké-
ből áradjon ki az a termékenyítő me-
leg, mely életre tudja ismét kelteni a
lelkek jobb érzéseit, megújítja érlelni
és gyümölcsösztetni tudja a nép igaz
javára a lelkek szent elhatározásait. Oh,
annyi a testi és a lelki szükség közöt-
tetek, amin csak egyedül a Megváltó
szeretete segíthet s olyan kevesen van-
nak még, akik az ő áldott nevében
lépnek be hozzátok.

Én nem panaszlom fel azt a szen-
vedést sem, amit éretteket, néha miat-
tatok hordoztam évekig lelkemben.
Legyen áldott Az, aki megtanított má-
sokkal, másokért bánkodni. Tudom,
hogy ebből is áldás fakad, mint ahogy
a sziklán álló keresztfán is sokszor ró-
zsák nyiladoznak. A legnagyobb szen-
vedések között szövődnek a legerő-
sebb baráti kötelékek, amiket semmi-
féle boldogság sem képes többé el-
szakítani. Tudom, hogy én is szeretni
foglak titeket mindvégig — székelyek!
Ti engem, akit pedig szereltek
volna még poraimban is ott tartani,
könnyek között, áldó szavakkal bocsá-
tottatok el. Én is felétek nyújtom még-
egyszer áldó kezeimet. Lakozzék falai-
tok között békesség, szeretet, földjei-
tek hozzák meg dusan sok fáradságotok
gyümölcsét s fiaitok, leányaitok el ne
felejsék soha, hogy ők a világ leg-
többet vert, legegységesebb, de leg-
szívósabb népe: *székelyek*.

(Magyarbikal.) Nagy Géza.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság.

Kolozsvár. Piața Unirii 7.
Saját tőkéi 48 millió lei.

Fiókjai: Désen, Dicső-
szentmártonban, Gyulafe-
hérváron és Marosvásár-
helyen.

Ajánlja devizaosztályát és
saferekeszeit.

Betéteket fogad el.

Minden bankügyletet előnyösen végez.

BELPOLITIKA

Az érettségi vizsgálat szigorítása.
A képviselőház megszavazta az érett-
ségi vizsgálat szigorításáról szóló tör-
vényjavaslatot. A kisebbségi képviselő-
k mindent megtettek, hogy Anghe-
lescú minisztert jobb belátásra bírják,
különösen *Sándor József* magyar párti
képviselő szólalt fel nagy hatással.
Odaadó munkájuk azonban nem járt
eredménnyel, mert néhány lényegtelen
enyhítéssel kívül a törvény megma-
radt eredeti alakjában.

**Bratianu Vintila és a kisebbsé-
gek.** Mult számunkban ismertettük
Bratianu Vintila pénzügyminiszternek
a kisebbségekre vonatkozó felfogását
s a magunk véleményét is elmondtuk
ebben a kérdésben. Most csak azért
térünk vissza reá, hogy egyik buka-
restti nagy lapnak, az *Adeverul* nak
megjegyzéseit közöljük. Ezek szerint:
„az amit a liberális párt s egész Ro-
mánia megkívánhat a kisebbségektől,
csak az lehet, hogy hűvek legyenek a
román állam iránt. De nem követel-
heti senki tőlük, hogy elfelejessék,
hogy megtagadják nyelvüket, kul-
turájukat és vallásukat s egyszerre át-
hasonuljanak a többséghez. Mivel pedig
az ilyes követelést semmivel se lehetne
igazolni, nyilvánvaló, hogy a kisebbsé-
gekkel olyan irányelvek szerint kell
bánni, amelyek ne ütközzenek bele se
az állam érdekeibe, se a kisebbségek
elemi jogába, amely jogok létezésük-
ből önként következnek”.

Bizony, ideje volna, hogy ez a jó-
zan felfogás általános legyen s ez irá-
nyítsa a kisebbségekkel szemben való
bánásmódot.

**Regionalista nyilatkozat a Nem-
zeti Párt köréből.** A román politiku-
sok közül többen vannak, akik a re-
gionalizmus hívei, vagyis azt vallják,
hogy nem kell tulságosan törekedni
az országrészek egységesítésére, ha-
nem minden területet bevált saját tör-
vényei szerint kell kormányozni. Ennek
a felfogásnak adott kifejezést nemrég
dr. Dán Szevér nemzeti-párti képviselő
is a Patria című kolozsvári ujságban.

Nekünk is az a véleményünk, hogy
ilyen módon sokkal könnyebb szilárd

rendet teremteni, mint új törvényekkel való kísérletezés útján.

Román-olasz kereskedelmi egyezmény. Románia és Olaszország között már hosszabb idő óta tárgyalások folynak kereskedelmi egyezmény megkötése céljából. Az *Adeverul* című lap jelentése szerint a tárgyalások a legközelebb eredményesen befejeződnek. A megkötendő egyezmény nemcsak gazdasági, hanem politikai vonatkozású is lesz és mindkét állam kölcsönösen bizonyos előnyöket biztosít majd egymásnak. Az *Adeverul* szerint Olaszország a megállapodás létrejötte után nyomban ratifikálni fogja a besszarábiai szerződést.

A román-német összekülönbözés. Németországgal való gazdasági összekülönbözésünknek újabb fordulata nincs. Érdekes azonban, hogy egyes vélemények a lej legújabb nagyarányú esését német mesterkedés eredményének tartják.

**DISZES KIÁLLÍTÁSÚ
Konfirmáló emléklapok**

Kaphatók a
MINERVA
könyvkereskedésében
CLUJ—KOLOZSVÁR

1 db. ára 3 Lei. Nagyobb
vételnél árengedmény.

**Professor dr. Péter
valódi angol
Borsmentha**

thea. Főraktár:

Dr. Biró

gyógyszertár Cluj, Piața Unirii 6.
Orvosi vélemény szerint kitűnő
eredménnyel használják epekő,
epegörcs ellen.

1 csomag ára 25 L.

KÜLFÖLD

Antant-konferenciák. Március hó folyamán ülésezni fog a nagy-antant is, valamint a kis-antant is. A nagy-antant tárgyalásai március 9-én fognak kezdődni Chamberlain angol külügyminiszter elnöklése alatt. Elsősorban a központi hatalmak fegyverkezésének ellenőrzésével s a magánüzemekben folytatott fegyvergyártással fognak foglalkozni, majd tárgyalják a török-görög összetűzés ügyét. Tárgyalás alá kerül Németországnak a Népszövetségbe való felvétele s a magyar és osztrák gazdasági bajok orvoslásának kérdései is.

A kis-antant tárgyalásai március 12—20. közötti időben lesznek Bukarestben. Ezek legfőbb tárgya: állásfoglalás a *Habsburgok visszatérésének megakadályozása végett.* Az orosz szovjettel szemben való magatartásról ez alkalommal sem fognak dönteni. Ebben a kérdésben ezentúl is szabad keze lesz a kis antant egyes államainak.

Amint látszik még mindig inkább csak ellenőrzés és akadályozás az antant munkája. Alig van olyan kérdés a tárgysorozatba felvéve, amely a világbeke megépítését s a különösen nyomasztó gazdasági élet könnyítését célozná. Pedig már ennek is elérkezett volna az ideje.

Ellentétek a szovjet-kormányban. Alig néhány hete, hogy eltávolították a szovjet kormányból Trotzkyjt, akit igen mérsékelt polgári gondolkozásúnak tartanak, s máris újabb ellentétek vannak a szovjet vezetői között.

Legutóbb egy hármass-bizottság vezette az orosz ügyeket. Ennek a bizottságnak Zinovjev, Rykov és Stalin voltak a tagjai. Mindhárman a tulzó bolsevista irány képviselői, kik közül épen Zinovjev tört leginkább a Trotzki eltávolítására. Ugyáltszik azonban, hogy Zinovjev ellentétbe került a hármass-bizottság másik két tagjával, még pedig épen bolsevista érzelmei miatt, melyeket még társai is tulzoltaknak tartottak. Ezért nagyon valószínű, hogy Zinovjev

rövidesen visszalépésre kényszerül, azután a szovjet kormány be fogja tani a parasztság felsegítésére tett reteit.

Egyébként a szovjet most erejével arra törekszik, hogy az ált. Államokkal jó viszonyba kerüljön s ezért 600 millió dollárnál nagyobb összegért vásároltak gabonát a szovjet-megbizottak Amerikában.

A japán orosz szerződést, megkötését már jelentettük, mind államkormányai megerősítették. Japán nyuk biztosítására a szovjet Trotszkij küldte Japánba orosz követül.

Angol-francia ellentét. Az angol által megszállva tartott német terület kiürítése körül ellentét keletkezett, angol és a francia kormányok között. Az angolok végre akarják hajrára küldeni, mihelyt Németország tesz leszerelési kötelezettségének franciák ellenben azt kívánják, hogy leszerelés feltételeit előbb közzé állapítsák meg, azután győződjön meg a feltételek megtartásáról s azután tülzenek határidőt a kiürítésre.

Valószínű, hogy a vitát a Népszövetségnek kell majd eldöntenie.

Francia kölcsön. Franciaország gazdasági viszonyai rendezésére 100 millió dolláros kölcsönt akar felvenni a kormányban. A hírek szerint az angol pénzügyi körökben megvan a hajózási kölcsönnyújtásra.

Meghalt a svéd miniszter. Branting svéd miniszterelnök meg halt. Egyike volt a világ legkiválóbb politikusainak, aki a szocialista program alapján állott, de nem volt ellentét polgári pártok iránt sem. A halála, mert ő komolyan törekedett az életbevágó fontosságú kérdés megoldására.

Masaryk magyar levele. Koriában, Jókainak immár cseh levél szülővárosában nagy ünnepe rendeztek a nagy író, költő tiszteletére. Meghívták a cseh köztársaság elnökét Masarykot is. Masaryk nem jött el, mert betegsége akadályozta kimentette magát — *magyar levélben.* Vajjon hol történnék meg?

Magvakat, gyümölcsfacsemeteket és szőlőoltványokat csak a

„VICTORIA“

Kertgazdasági és termelő Részvénytársaság

Nagyváradon (Gerlicy-palota) vásároljunk.

Fegyverkezik-e Magyarország?

Magyarországon most kerül sor a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalására. Ennek rendjén az előadó kimutatta, hogy Magyarország még azt a 25 ezer főnyi hadsereget sem tartja fenn, amelynek fentartását a békeszerződés az ő részére megengedi.

Aranylakodalom.

Kedves családi ünnepély folyt le év február hó 16-án Székelykeresztvárosban. Bán Mózes és neje Pál Erzsuzsanna ekkor ünnepelték házasságkötésük ötvenedik évfordulóját. Ez a ötven esztendővel szerény anyagi viszonyok között egymás iránti szeretettel, erős akarattal, kitartó szorgalommal és Istenbe vetett hittel léptek a házasság útjára. E kiváló erények megőrizték 50 év alatt nemes gyümölcsseit. Szorgalmas és takarékos gazdálkodással, mindvégig józan étellel, a házasság első gazdájává küzdötte fel magát Bán Mózes. Nem volt a közéletben olyan közügy, melynek lelkes harátja s pártfogója ne lett volna. Tevékenységével, buzgóságával, törhetetlen akarataival tisztelgetést és becsületet szerzett. Neve vármegyeszerte ismert és becsült. Házát sokszor tisztelték meg a közélet kitünőségei, vezető emberei. A székelyderzsi hiteltörvényeknek 30 év óta lelkiismeretes és buzgó pénztárnoka, az unitárius gyűlésközösségnek több mint 30 éven át kebltanácsosa s huzamos időn keresztül gondnok volt. A községi és egyházi életben nem egy értékes kezdemény az ő nevéhez fűződik. Vallásos buzgóságával és áldozatkészségével mindig példát adott felebarátainak. Természetes, hogy a közügy szolgálatában nem egyszer volt kitéve gyakorlatiasnak, kisebbítésnek, de mindenkivel szemben, mint a százados a viharban, sértetlenül állott.

Az ötven éves jubileum meghitt családi és baráti körben folyt le. Zsoltárban Balázs András lelkes mondott beszédet, főlemelő imádságot. A család egyik tagja: Nagy Irma ifjú leány sokszor nyújtva versben köszöntötte az aranylakodalmas párt. Lelkes köszönetében az ünnepelt házaspár kiváló énekeiről emlékezett meg. Pohárközlésében méltatta az ünnepelt házaspár erényeit, tevékenységeit Szabó Bor körmegyei, Szathmáry Ferenc kezevél-tanító s Dénes János. Megemlékezett a mondott köszönetet Bán Mózes maga és neje nevében az asztaltársaság szíves üdvözléséért és örömmel üzentette be, hogy a székelykeresztvári unitárius főgimnázium részére ötezer forint alapítványt tesz ez ünnepélyes alkalmából kifolyólag. Ez az ő anya-

szentegyházához és vallásához való hűségének és ragaszkodásának bár szerény, de őszinte igaz jele. E nemes cselekedetért Balázs András lelkes mondott az egyház nevében hálás köszönetet. Megisméltódnia látja azokat a bibliai jeleneteket, melyek az őspatriárkák életéből ragyognak felénk, hogy valahányszor az isteni gondviselés az ő szeretetének jeleit megmutatta istenfélő gyermekeivel szemben: azok oltárt építettek és áldozatot mutattak be rajta. Az aranylakodalmas pár is az anyaszentegyház oltárára tette az áldozatot, mely hivatva van egyfelől Isten dicsőségére szolgálni, másfelől fajunk és nemzeti mivoltunk erőforrásait gazdagítani. És megzendült az ünnepők ajakán újra a Zsoltár: „Szívemet hozzád emelem és benned bízom Uram...”

HIREK

Nagy Károly roformátus püspök beszéde a Szenátusban. Angheliescu oktatásügyi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be az érettségi vizsgálatok szabályozásáról, amely újabb veszedelmet jelent a magyar oktatásügy számára. A javaslat azt követeli, hogy a jövőben a magyar középiskolák tanulóit állami bizottságok vizsgáztassák és ennek a bizottságnak a bizonyítványától függjön, hogy a magyar diákok az egyetemre följussanak. Ezek a bizottságok tehát tetszésük szerint fogják meghatározni, hogy a jövőben hány egyetemet végzett, művelt embere legyen a magyarságnak. A törvényjavaslat ellen a magyarság részéről is több tiltakozás hangzott el a törvényhozás házaiban. Legutóbb Nagy Károly roformátus püspök vette bírálathoz Angheliescu egyszakaszos javaslatát s azt mind jogi, mind nevelésügyi tekintetben a megvalósulásra képtelennek és károsnak jelentette ki. Nagy Károly püspök beszédét Popovici szenátor olvasta föl, mivel a püspök beteg volt. Popovici szenátor román részről sok gúncban részesült, amiért a magyar püspök kritikájának előadását vállalta.

Hogyan lehet szép Jókai emlék-ünnepet rendezni? Kevés fáradsággal még a legkisebb községben is szép Jókai ünnepélyt lehet rendezni. Először is az ünnepély elején szép komoly magyar dalokat lehet és kell énekelni. Aztán a Minerva kiadásában megjelent *Krisióféle Jókai-életrajz* segítségével röviden ismertetendő a Jókai élete és költészetének jelentősége. Következik egy szavaltat Jókai verseiből (*Legalkalmasabb a Lengyelek fehérasszonya* vagy a *Nagylaki iskolásfiúk*). A szavaltat helyett lehetséges és érdekes Jókai valamelyik prózai művének szép felolvasása. Ilyen pld. a „Magyar Nép” Jókai-füzetében a *Kötél*

áztatva jó, vagy részlet a *Koronát szerelémért* c. elbeszélésből. A hosszabb Jókai-műveket folytatásosan is lehet felolvasni. — Befejezésül egy-két ropogós magyar dal s az ünnepély így mindenkire kellemes hatású lesz.

Hat egyház szabad vallásgyakorlatát tiltották el Romániában. A bukaresti „Hivatalos Közlöny” február 12-iki száma közli Lepadatu román vallásügyi miniszter rendeletét, mely teljesen eltiltja hat egyháznak további működését, „mint-hogy az általuk hirdetett tanok természete az állam törvényeit és intézményeit érintik, üzelmeik által a közrendet sértik.” A betiltott egyházak a következők: *nazarénusok, nemzetközi bibliatanulók vagy millenisták, adventista reformisták, szeparatisták, pentikosztalisták és innocentisták*. A második szakasz megengedi a baptisták és adventisták vallásgyakorlatát, de csak megszorítással. Mind a hat betiltott, mind a két engedélyezett egyház Amerikában törvényesen működő szabad egyház.

Jó kedv szeszes ital nélkül. Csikotapolcán az ifjuság reggelig tartó táncmulatságot rendezett és ennek folyamán szeszes italt egyáltalán nem mértek. — A mulatság a legjobb hangulatban és példás rendben zajlott le. Vajha minél több községben követnék a dicséretes példát!

Az ujoncok felmentése. Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a család-fenntartó ifjak katonai szolgálat alól való felmentése ügyében a kérvények sürgősen beadandók az illetékes közigazgatási hatóságokhoz (Városi tanács, főszolgabíró). A felmentéshez a következő okmányok szükségesek: 1. Kérés. 2. Anyakönyvi kivonat. 3. Az apa születési vagy halotti anyakönyvi kivonata. 4. Hasonló kivonat az anyára vonatkozólag. 5. A szülők házassági bizonyítványa. 6. Az összes gyermekek születési v. halotti anyakönyvi kivonata és a házassági bizonyítványuk, ha házasok, abban a sorrendben, ahogy a családi értesítőben fel vannak sorolva. 7. Vagyoni bizonyítvány. 8. A helyszínén felvett jegyzőkönyv. 9. Erkölcsi bizonyítvány. Azok, akiknek 12 holdon felüli földjük van, felmentésre igényt nem tarthatnak.

Muzeumok veszedelme. Nemrégiben írtunk róla, hogy a kormány nehézségeket gördít az erdélyi magyar muzeum alapszabályainak elfogadása elé. Méltán vetődik föl az aggodalom, hogy a sokszáz milliót érő múkincseket ki akarják ragadni a magyarság birtokából. Egyes román poliikusoknak ez irányban való gondolkozására élénk világot vet az a beszéd, amit Bianu szenátor tartott közéletéről a szenátusban. A kisebbségi nemzeteknek ez az ellensége ezáltal a szászokat támadta

meg. Az magyarázta beszédében, hogy a szebeni Bruchenthal-muzeum a magyar állam pénzén épült, tehát a román államnak el kell vennie a szászoktól. A szász szenátorok ekkeseredetten tiltakoztak a muzeum elvétele ellen.

Az esküt nem tett katonaköteleseket kiutasítják. Három-négy évvel ezelőtt egy évi gondolkodási időt adtak a besorozott katonaköteleseknek arra, hogy letessék az esküt, vagy pedig lemondanak a román állampolgárságról. Ha az eskütételt megtagadják és aláírták az optálási nyilatkozatot: nem teljesítettek szolgálatot. A napokban kiadott miniszteri rendelet utasította a szigurancákat, hogy azonnal tegyék át a határon azokat a besorozott katonaköteleseket, akik az eskü letételét megtagadják, mert azokat optáltak tekintik. A szigurancák a miniszteri rendelet értelmében most írják össze azokat, kiknek kiutasítását kötelelességük tette a miniszteri rendelet.

Román-Magyar Szótár. Dr. Ferenczi Miklós, Valentini Antal és Dr. Cheresiesiuné H. Margit közreműködésével szerkesztette Dr. Cheresiesiu Viktor, Cluj—Kolozsvár. „Corvin” könyvnyomda, 1925. 16°-rét, 1134 oldal. Ára 250 lei. Szerzők neve eléggé ismeretes a románul tanulni akaró magyar közönség, különösen a magyar tanítóság előtt. Iskolai könyveik szinte kezdeskednek most megjelent szótárunk jószágáért is. E szótár nemcsak legterjedelmesebb, hanem — bátran mondhatjuk — legjobb is az eddig megjelent román magyar szótárak között. Harmincezer vezérszót ölel fel. Szóanyaga csaknem kimeríti a közhasználatban szükséges szavakat. Nagy érdeme, hogy a szavak jelentésváltozását oly gazdagon adja, hogy az élőnyelvben és irodalmi művekben még ritkábban használt jelentésnél is felvilágosítást kapunk. Böven hoz románizmusokat is s ezzel lehetővé teszi a nyelvezettség megszerzését. E szótár szerkesztésében van a Dr. Cheresiesiu és Valentini Antal szerkesztésében korábban megjelent nyelvtannal. Minden szónál utalást találunk a nyelvtan megfelelő szakaszára s így mindenki könnyen felvilágosítást kaphat a nyelvtani vonatkozás minden kérdéses esetében. Minthogy a helyesírásban a Román Akadémia szabályait követi, a sokszor kuszált helyesírásban is biztos útmutatásul szolgál s egyúttal a legteljesebb helyesírási szótárnak tekintendő.

Dr. Kántor Lajos.

Érvényesek az apró pénzek. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, melynek értelmében

ugy az összes állami hivatalok pénztárai, mint a magánintézetek és személyek kötelesek törvényes fizetésszokként elfogadni a háboru előtt készített 5, 10 és 20 bani értékű aprópénzt, továbbá a háboru után készített 25 és 50 ban aluminium érmekeket, valamint a háboru alatt és után forgalomba hozott 25 és 50 banis papírpénzt is. Az egy és két leus papírpénzek még szintén érvényesek és azt mindenki köteles elfogadni a beváltásig.

Korcsma és templom. A balázsfalvi „Unirea” most tesz közzé egy kimutatást Románia korcsmaírói és templomairól. Ime a kimutatás: Egészen új statisztika szerint Romániában van összesen 520.000, azaz ötszázhuszezer korcsma és bodega, melyekben évente 260.000.000, azaz kettőszázhatvanmillió liter szeszes ital fogy el. Ezzel szemben ugyancsak Romániának van 18000, azaz tizenhatszáz ezer temploma és 24000, azaz huszonnégyezer iskolája.

Borzalmasbányászerezcséftlenség Amerikában. Az egyesült állambeli Suliran helységben nagy bányarobbanás történt. Száznegyven munkás közül csak mintegy száznak sikerült a több helyen beomlott bányából szerencsésen megmenekülnie, negyvenen azonban bennrekedtek. A bányában szorultak kiszabadításáért azonnal megindultak a mentési munkálatok, ezideig azonban kevés reménnyel. Megnehezíti a mentést az a körülmény, hogy a halálveszedelembe került bányászok háromszáznyolcvan láb mélységben vannak. A legújabb jelentések szerint, eddig két munkást holtan, hármat pedig életveszélyesen sebesülten huztak ki a romok alól. Newyorkból hírül adják, hogy a halottak száma felülmúlja az ötvenet.

Izmainkat valódi DIANA SÓSBORSZESZ-szel való lemosás által tesszük ruganyossá és acélossá.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár r.-t.

Cluj—Kolozsvár.

Fióköntézetek: Marosvásárhelyen, Tordán, Szászrégenben, Marosújváron és Csíkszeredában.

A legelőnyösebben gyűmölcsöt tet takarékbetétet.

Művelődési mozgalma

Színlelőadás Csíksomlyó Valfván. A világnak nagy és hírei között teljesen eltörpül, sőt vesz az a kis cselekedet, amely somlyó-Várdofalván történt, de nemessége, fontossága és eredményben való elérése megérdemli, mások figyelmét is magára vonja. ruár 14. és 15-én este, utóbbi bállal egybekötve a csíksomlyói doffalvi Gazdaköri Ifjuság” színadást rendezett, mely alkalommal adta Abonyitól a „Betyár kend szindarabot. Nagy volt az érdeklődés, amely teljes biztonnyal ki is elégtel annak ellenére, hogy a szereplők mottevé része először lépett színpadra. Finom játszásukért méltán megérdemeltük megörökítését. A betyár szerepét Pállly Gábor játszotta, aki teljesen élvezte az azon lelkiismeretfurdalt, mely megnyilvánulhat akkor, ha valaki szorgalmas felesége életét másikkért képes lett volna kioltani. hűen adta vissza azt az érzést is, melyet a bűneit megbánó férj érez. Mikes Annuska, mint a betyár felesége oly szívet megragadóan állította elő az ura rozasságáért aggódó feleség képét, de azért mégis mindig az unalmas ragaszkodó asszony érzéseit, minden nagyítás nélkül mondhatjuk, tette rá az egész előadásra a koronáját. Rancz Lajos, Márkos és az ő komikus szerepük könnyed adásával sok derűt okoztak, ugyancsak Domokos Ödön, az ő alaposságát tapsvihari aratótt. A többi szerep gyönyörűen játszottak, többek között Domokos Mariska (Ignácé), M. Ilonka, Bíró Mariska, Balázs Balázs Ferenc, Burján Imre, E. Lajos, Bartalis Annuska, Gecző és Ambrus Imre. A szindarab s betanftásáért jogosan dícséret illet Albert helybeli tanítót és Tompodor volt csíkszeredai el. iskolai igazgatót Boker Ferenc káplán fáradságát nem kimélve, lelkesen goztak s akiknek formás mozgás és érlyes szavai valósággal belétek a játszó lelkebe a darabot maradhat el a megjegyzés, hogy rendező, sem szereplő itt nem cél nézte, nem a maga hasznát hanem embertársaiét, fajtestvéreit, úgy a felülfizetéseket, valamint a árából befolyt összegből 4000 küldötték a zeteleki munkásoknak. Hiába, a nemcsak gondolkodó nem tudtak közömbösködni marélet nehézségeivel kétszeresen székely testvéreikkel szemben,

Vásároljon a PARISIEN-áruházban Cluj-Kolozsvár

Regele Ferdinand 12. szám alatt, hol minden árucikk a legolcsóbban szerepelhet.

gondolatuk, tervük aranyos cselekedetté lett. Csak még egy kérést töltek is, Várdófalvi ifjusági testület, ha mások iránt tudtok szeretettel lenni, úgy akkor teremtsétek meg és tartsátok fenn önmagatok között is az egyetértést, amely azután még nagyobb dolgokra is képesé fog tenni.

Csokonai ünnepély. A nemzet nagyjait: költőit, íróit, kiválóit azért adta Isten, hogy világító oszlopok legyenek az élet útjain s a fent jelzett cél felé vezessék. Csokonai is a nagyok közé tartozik. Emlékét kegyeletes szívvel üjtötték fel Vizaknán 1925 február 1-én. Katona Márton kántor tanítóé az érdem, hogy ércnél hatalmasabb eszközzel íródott be a szívek táblájára Csokonai, a jól sikerült templomi hangversennyel. „Istenemhez száll az ének”-ben a gyűtekezeti szárnyalt fel, hogy aztán ihletetlen hallgassa Fosztó Dénes második lelkész felolvasását Csokonairól. Bethoven „Isten dicsőségét” a ref. egyház férfi és női vegyes kara énekelte megkapó szépen. Bogáti Gergely dalártszövegét Csokonaitól: „A nap ünnepét”, Hinterauer Károlyné és Katona Márton kántorságát Hinterauer Baba kísérette harmoniumon, dr. Stein Béla orvos hegedűjén szintén. Maksay Piroska Csokonai: „A reményhez” c. költeményét szavalta, a dalárda ezt énekelte. A népes gyűtekezet leszegezett, megfáradtan maradt helyén még percekig s a 700 éves templom kövei és téglái meglevevültek. „Az Ur a kövekből is tud fákat támasztani”.

Kultüresték Iklándon (Marostorda megye). Az iklandi ifjuság a múlt év nov. 16-án műkedvelői előadást rendezett. Színr került Szigligeti: „Szökött Katona” c. 3 felvonásos színműve. E nehéz, a legjobb tehetségeket is próbára tevő szerepeiket a falu népe: legényei, lányai, de még idősebb férfiak is meglepő ügyességgel játszották meg. Ugy szintén f. év február 14-én Moliere: „Botcsinálta doktor” c. 3 felvonásos színművét is sikerrel adták elő. A darabot mindkét alkalommal Kovács G. tanít. lelkész tanította be és rendezte, a darabokhoz illő igen izléses díszleteket az állandó színpadra Török János tanít. tanító sajátkezűleg készítette. Előismerés a derék vezetőknél, dícséret a közreműködőknek. Mindkét alkalommal igen nagy volt a közönség érdeklődése, alig fért be a nyár folyamán közmunkával és közadakozásból megdölvített iskolában, melynek javára folytak be a tízta jövedelmek is. Volt ez év folyamán két Jókai est is, melyen a halhatatlan nagy író áldott emlékének adózott hű népe.

Iskolaszentelés Kisfülpösön. A kisfülpösi ref. egyházközség f. hó 8-án műkedvelői előadással egybekötött mu-

latságot rendezett. A nap délelőttjén Kiss Lajos esperes úr szentelte fel iskolánkat. Beszéde könnyekig megindította a gyűtekezeti tagjait. Imádságából áradó hit örökké való javakkal táplálja, erősítette terhekkal megrakott életünket. Este gyűtekezettünk tagjai a „Sárga esikő” népszínművet adták elő. Sok fáradtsággal és szorgalommal készültek a szereplők az előadásra, fáradtságok el is nyerte már az ünnepélyen a jutalmát, mert értelmes, kedves és temperamentumos játékkal gyönyörködtették a közönséget. A szereplők ifjabbok és meglett koruakból teltek ki, szülők gyermekeikkel együtt játszottak.

GAZDASÁGI ÉS SZÖVETKEZETI ÉLET.

Az idei tél és a termés.

Az enyhe télről beszélnek mindenfelé, panaszkodnak, hogy a hótakaró hiánya miatt a vetések tönkrementek, félnek, hogy az esztendő szűk lesz, nem lesz termés, rossz tavasz és nyár fog köszönteni a sokat sanyargatott emberiségre, sőt arról is hallottunk már, hogy éhínség is lesz.

Ezekről szeretnék egyet-mást elmondani.

Hogy az idei enyhe télnek mi az oka, azt nehéz dolog eldönteni; arra nem is gondolhatunk, hogy a végokot kutassuk, az emberi elme véges! Közvetlen okok azonban bőven akadnak. A világ idővizsgáló tudósai egyértelműleg azt jelentik, hogy a földgömb északi felén nagyon enyhe tél volt. Erdély a hideg, téli időjárást mindig északról, északkeletről és keletről kapja; az úgynevezett téli monzum-szél Ázsia felől jön magas légnyomással és nagy hideggel. Hiszen véreink, kik Szibériában raboskodtak tudják azt jól, hogy milyen hidegek szoktak lenni arrafelé. Megtörténik az is, hogy a hőmérő minus 60° C-ra süllyed, (ennél a hidegnél már nem is lehet a higanyos hőmérőt használni, mert a higany már jóval magasabb hőmérsékletnél megfagy) ennek a nagy hidegnek mintegy a hullámát érezzük mi itten a téli nagy hidegekben.

Mit tapasztaltak azonban ez évben? Ugy Európa, mint Ázsia egész északi részén szokatlanul meleg van, — így tehát ha nincs honnan jöjjön a hideg, — hát nálunk sem lehet tél! Hogy annak mi az oka, hogy az északi vidékeken

Ezek voltak: Magyarosi S., Tavaszi J., Demény K., Tavaszi D., Csorvási J., Demény Bálint, Tamás Dénes, Fekete D., Sándorházi I., Magyaros J., Horvát S., Szilágyi D., Nagy F., Bondor J., Csorvási L., Székely Gergely, Tavaszi Anna, Horvát M., Bondor K., Bondor R. és Demény A. Illesse köszönet a presbiteriumot s az egész gyűtekezetet a támogatásért, a rendezésért. Kevesen vagyunk mi itt, de akarunk dolgozni, haladni, egymást szeretve építeni. Igyekezünk a reánk bízott talentumokat hűséggel kamatoztatni, nehogy hűtlen és haszontalan szolgálóknak találjassunk.

meleg van? — ez az, a mire fel nem tudunk.

Mindenesetre kereshetjük okát a napban, mint a földi melegség egyik forrásában, de lehet oka a levegő összetételének változása is. Ezer és ezer tényező befolyásolja az időjárás változásait.

Sokan kérdik talán, mi az oka, hogy az utóbbi években sok enyhe télünk volt? Erre sem lehet felelni. Elméletek vannak ugyan rá bőven. Hogy csak kettőt említek meg, az egyik szerint a Földön hatalmasan kifejtett gyáripar több szén-savat termel, mint amennyit a növények feldolgoznak és a levegőben felhalmozódó szén-sav lényegesen befolyásolja a légkör bő felvevő képességét. Ismét mások jégkorszakokkal magyarázzák, állítván, hogy most a föld két jégkorszak közötti tavaszát éli. A papír megbírja ezeket az elméleteket, de csak valljuk be őszintén — nem tudjuk okát adni. Eddig is voltak „fekete karácsonyok” — ezután is lesznek!

Bennünket sokkal inkább érdekel az hogy a vetések mit szólnak az ez évi télhez?

Tulságosan nem szeretnék, de azért tönkre sem mentek. Lehetnek egyes helyek, ahol különösen a kedvező időjárás miatt elszaporodott egereknek láttak a vetéseknek és sok kárt tettek bennük, de általánosságban azt mondhatjuk, hogy a vetések állapota türehető. Köszönhető ez annak, hogy hideg, száraz szelek nem voltak, (mert ezeket sínylik meg a vetések leginkább), továbbá azért sem fagyhattak ki, mert a hőmérséklet ritka vidéken szállt ez évben 10—12° C alá s akkor sem tartósan. Ezt

a hideget jóféle őszi vetemény kiállja hó nélkül is!

Lássuk ezek után, mennyiben alapozott az a feltevés, hogy gyenge tél után gyenge tavasz és nyár, gyenge termés lesz.

A tavasz és nyár milyenségére nézve következtetni nehéz; szabályt állítottak fel erre a vének is — a tudósok is, de mérget venni rá nem lehet. (Lásd ezévi Erdélyi Magyar Naptárban!)

Az inkább elfogadható, hogy az idén gyenge termés lesz és valamiképen magyarázható is ez a feltevés.

Mint tudjuk, a növényzet a földből szívja a tápanyagokat oldat alakjában. A tél fagyja igen sok tápanyagot tár fel és juttat oldható állapotba, az őszi szántás irágyázás is! Persze, ha nem voltak nagy fagyok, a talajban levő ásványi részek sem fagytak át és nem tárodtak fel.

Ezenkívül a hóval igen sok salétrom tartalmu anyag jut a légkörből a földre; ha csapadékban szegény volt a tél, úgy a légköri tápláló anyag mennyisége is igen kevés, holott a salétromos vegyületek nitrogénje egyike a növényzet legfontosabb tápanyagainak.

Ez tehát két eléggé elfogadható ok volna a gyenge termés kilátások magyarázatát illetőleg.

Akinek azonban szántóföldjei jó erdőben vannak, az ne féljen, hogy nem lesz termése. Ha jól megmunkálta földjét, jó magot vetett bele, dacára a gyenge télnek, jó termést remélhet, mert „ki mint vet, úgy arat“.

Végül lássuk, lehet-e éhinség enyhe tél után? Sok szegény ember sok pénzt takarított meg az idén a tűzifán, sok juhos gazda adta el fajt a takarmányt, amit más évben a juhait ettek meg. Éhinség pedig épen úgy lehet kemény, mint enyhe tél után, tehát az idei tél eddig nem ad okot a panaszra.

Hogy a kenyérmagvakkal baj lesz ez évben, — az valószínű, de ennek oka nem a természet, hanem az államhatalom lesz, amely a helytelenül keresztülvitt agrárreformmal az ország legnagyobb kincsét, a föld termőerejét elevenen sirba temette.

Dr. Szász Ferenc.

Állatkiállítás Budapesten

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a következő tartalmu felhívást bocsátotta közre:

Az egyesület a szokásos gépkiállítással egybekötött országos tenyészállatkiállítást és vásárt a folyó évben, március hó 21.- és 22. én rendezi Budapesten, az új tenyészállatvásár telepen, amelyen a legkiválóbb tenyésztekből és legkülönbözőbb fajtákból több mint 500 drb. szarvasmarha, 1000 drb. juh, 1200 drb. sertés és 400 drb. baromfi kerül bemutatásra és eladásra. Azok, akik tenyészállatszükségletüket a múltban is ezeken a tenyészállatvásárokra fedezték, bizonyára nem fogják elmulasztani ezt a kedvező alkalmat, hogy az egy helyen és egy időpontban összpontosított legkiválóbb tenyészanyagból szerezzék be a vérfelfrissítő és javító tenyészanyagot. Magyarországon a tenyészállatok kivitele nincsen semmiféle pénzügyi és egyéb korlátozásokhoz vagy feltételhez kötve, minden tekintetben teljesen szabad; a behozatalhoz esetleg szükséges engedélyt azonban a vásárlóknak kell megszerezniük illetékes hatóságaitól.

A tenyészállatkiállításra külföldről felutazó látogatók a magyar határállomástól Budapestig és vissza 50 százalékos vasuti kedvezményt kapnak; az ennek igénybevételéhez szükséges igazolványokat az egyesület készséggel elküldi azoknak, akik felutazási szándékukat bejelentik. (Budapest, IX. Köztelek-utca 8. sz.)

Vetések védelme a fagy ellen. Svédországban kísérleteket végeznek abban az irányban, hogy mi módon lehetne a vetéseket megvédelmezni a tavaszi fagy ellen. Egy mérnöknek sikerült olyan készüléket előállítani, amely ködbe borítja a vetést s ezzel megóvjaa a fagy káros hatásától. A svéd kormány nagy támogatásban részesíti a mérnököt, hogy találmányát tökéletesítse.

Heti piac.

Brassó. Métermázsánként: rozs 800—900, sörárpa 1000, takarmányárpa 800, szemes tengei 620, lencse 1920, széna laza 240—380, szalma laza 240—250 L. Élőállatok kg.-ja: exportökör 20—22, sertés 32—34 Lei. Igásökör drb.-ja 7—8000, igás ló 3—12000, luxusló 12—17000 L. Piaci árak kg.-ja: marha levesnek 20—22,

pecsenye 36—38, sertés comb 40—45, zsir szalonna 50, zsir 70; tojás drb. 1-40, csirke párja 70—100 L.

Dicsőszentmárton. (Saját tudósításoktól). Gabona; 20 literes véka búza 140—180; kukorica 75, zab 50, árpa 75 Lei.

Sertés: tartani való 3—6 hónapos drb.-ja 1100—2000, 6—12 hónapos 2000—3800, hizott süldő élő súly kg.-ja 32, hizott öreg kg.-ja 34—36, olvatani való szalonna kg.-ja 70, zsir szalonna 70 L.

Szarvasmarhák: Járomos ökör párja 20—35000, jó fejős tehén darab 4—10000, szopós borjú drb.-ja 500—1000, juh 450 Lei.

Tejtermékek: tehéntej 5, bivalytej teavaj kg.-ja 100, tehénturó 42, juhtej 56, juhvaj 80 L.

Baromfi: Sovány liba drb.-ja 100—150, kövér liba 240, tyúk 45—70, sovány ruca 90, kövér ruca 130, pulyka 100, tojás 1 L.

Marosvásárhely. Buza 160—180, kukorica 80—85, árpa 85—95, zab 60—65, burgonya 28—35, paszta 160—180, tehéntej 5—6, teavaj 100, sajt 50, méz 40—45 L. Választott malac 300—350, hizott sertés élő súly kg.-ja 28—32, szakér széna 800—1200 L.

Ne várja meg, míg sertése, juha

szarvasmarhája beteg lesz!

Betegség ellen mentesítheti állatát DÁVID ELŐVÉDELŐ
főállatorvos törvényesen védett

„DESINFECTOR“

táperős védszerének használatával.

Nincs többé sertésvesz, szájjárási, mély E védszernek kaphatók minden községben reskedőknél, 1/4 kilós doboz 20 Lei utasítással. Kereskedőknek 20 doboz 300 Lei nettó bekiutással, vagy 320 Lei utánvétellel biztosítva kiad.

Soós és Társ

Targu-Mures — Marosvásárhely

Kiss Ernő-utca 2. sz.

Rendelésnél pontos címet (megye, u. p.) küldjen!

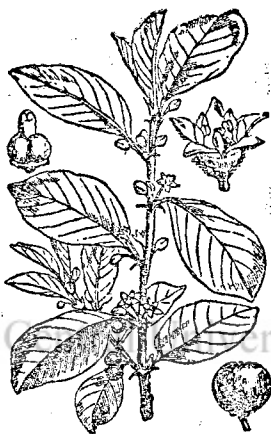

A legjobb házi hajtó szer.

Egészségünk fentartása szempontjából nemcsak az a fontos, hogy a gyomor jól emésszen, hanem a rendszeres székelés ugyanolyan fontos, mert ha ez elmarad, abból nagyobb bajok származhatnak. Vannak emberek, akiknek soha sem kell hajtót bevenni, inkább hasmenéstől tartanak, viszont vannak nehezebb természetű egyének, akiknél már van fennakadás a székelés terén. Gyenkor, valamint betegségek esetén hajtóról kell gondoskodni. Hiszen a régi gyógyítási mód szerint vagy has-hajtót adtak a betegeknek, vagy pedig eret vágtak rajta. Tehát a legrégebb idő óta használatban voltak a különböző hajtó szerek. Eleinte csak a növényekből szedték a hajtószereket, úgy mint a többi orvosságokat is. Az újabb korban azután vegyi szerekhez, gyári termékekhez is fordultak és évtizedeken keresztül a legkedveltebb hajtószer volt a *purgó*. A kis csecsemőtől kezdve az öreg aggastyánig mindenki szedte a purgót. Ezt dicsérték és dicsérik még ma is, mint a legmegbízhatóbb és legbizalmasabb hajtó szert. Csak jó később szorgozott fel az első panasz a purgó ellen és rövidesen sűrűn jelentették a purgó káros hatását. Azt észlelték u. i., hogy a purgótól és a vele hasonló összetételű orvosságoktól vese- és szívbajok léptek fel, minek folytán ma már erősen tiltakoznak külföldi szaklapokban ezen gyógyszer alkalmazása ellen. Ennek folytán ezen a téren is újból visszatértek a növényi származású hajtószerekhez. Ma a legkedveltebb hajtószer a *ricinus olaj*. Sokan azonban előfordulnak a ricinus olajtól. Azoknak azután, úgy mint a gyermekeknek is, csak furfanggal lehet a ricinust beadni, izesítik szörppel vagy más kellemes ízű folyadékba keverik. A nagy világ-háboru miatt nálunk nem volt kapható ricinus olaj, miután ezt a melegebb vidékekről, külföldről hozzák be hozzánk. Ekkor kénytelen volt az orvosi tudomány másféle hajtószer után nézni. A ricinuson kívül négyféle növényt szoktak hajtó céljából a gyógyászatban használni, u. m. az *álót*, a *szennát*, a *rabarbart* és az u. n. *szentkérget* (kasszákara szagsadát). Mindezek külföldi növények és a háboru kitöréséig tömegesen hozták be hozzánk, dacára an-

nak, hogy azok nagyon jól pótolhatók egy nálunk vadon termő és nem eléggé méltányolt növény által, a *kutyabenge* vagy *kutyafa* kérgé által. A kutyabenge kérgében, — melyet ma képből is bemutatunk — úgy mint a rabarbarában, a szennában, az álóban és a szentkérgekben is ugyanaz a hatóanyag van jelen, csak a hatás módjában van közöttük némi eltérés. A hatás erősségére nézve ilyen sorrendben következnek ezek: legerősebb a hatása az álóéknak, utána következik a szennalevél, harmadik helyen áll a rabarbara és a leggyengébb hatású a szentkéreg meg a kutyabenge. A szentkéreg amerikai származású és az ott vadon növekvő *amerikai bengének* a kérgéből készül.

Az orvosok előszeretettel rendelték ezt az Amerikából hozzánk kerülő orvosságot és teljesen megfelleltek arról, hogy ennek a növénynek a közeli rokona, a nálunk vadon termő *kutyabenge*, amely teljesen pótolhatja azt. A nagy háborunak kellett bekövetkeznie, hogy a figyelem ismét a mi honos kutyabengénk felé irányuljon és a hivatalos orvosi tudomány megint alkalmazza azt a szert, amit a nép évszázadok óta jó sikerrel alkalmazott.

A kutyabenge kérgé ugyan gyengébb hatású, mint az álóé, szenna vagy rabarbara, de amellelt olyan előnye van, ami előbbre helyezi ezt a hazai szert az emittett külföldi szerek fölé. Nevezetesen a kutyabenge kérgé bár a legszelidebb ezen hajtó szerek sorában, de a hatása sokkal egyenletesebb és több napra kiterjedő, míg a többiek egy-két rohamos kiűrités után dugulást okoznak. A kutyabenge kérgé a vastagbél nyálkahártyáinak az idegeit gyengén izgatja és szabályozza a bélműködést, míg a többi szerek túlságos izga-

tásuk által túlságos kiválasztást okoznak. Míg a többi szerek hatására a bél véredényei idővel kitágulnak és aranyeret okozhatnak, addig a kutyabenge használata esetén ez nem áll be, sőt a kutyabengét éppen aranyérben szenvedőknek rendeli az orvosi tudomány. További előnye a kutyabenge kérgének, hogy nem okoz hasfájást, köhikát, nem okoz túlságosan vízenyős székelest, aminek nyomában szintén fájdalmak szoktak beállani, amint az a többi hajtó szereknél észlelhető. Míg a többi hajtó szereket a szervezet könnyen megszokja, úgy hogy a szer idővel elveszti a hatását, addig a kutyabenge kérgét nem szokja meg a szervezet. Minden tekintetben tehát előnyösebb a kutyabenge használata, mint a külföldi szereké. Kivált az amerikai bengét, vagyis a szentkérget teljesen pótolja a mi hazai bengénk, azért nincs értelme, hogy továbbra is hozassuk Amerikából ezt a drága kérgét.

A kutyabenge vagy ebsefa, amelynek kérgét a patikában *cortex frangulæ* néven árulják, nálunk nedves erdőkben és cserjésekben vadon terem, de nagyon kívánatos lenne annak mesterseges szaporítása vagyis termelése. Fájából a legfinomabb faszenet szokták égetni, amelyet a puskapor gyártáshoz használnak. Meg kell azonban jegyezni, hogy a kutyabenge kérgé friss állapotban erős hányató szer és csak 1—2 évi heverés után válik hajtószerré. Azért hajtószereket csakis az olyan kérgét kell használni, amelyet 1—2 évig száraz helyen elterítottak. Ujabbban azonban kimutatták, hogy ha 48 órán keresztül 100 C°-nál szárítják, akkor elveszti hányató hatását.

Dr. Péter Béla.

Babós és Társai
vaskereskedése
Regina Maria
21. sz.

Legjobban felszerelt gazdasági gép, eke, borona és alkatrészraktár, vadásztöltények.

IPARI ROVAT

Az erdélyi munkásosztály szomorú helyzete.

Erdély iparának tönkretétele a rossz gazdasági politika átkos műve; amely legjobban abban érvényesült, hogy e területeket úgy kezelték, mint valami varázskulacsot, amelynek sohasem apad ki tartalma, bármennyire is használják. Igen ám, de Erdély és Bánát nincs felruházva ilyen varázserővel, amit a tények is igazolnak, mert a sok fejésnek szomorú vége lett, amely szomorú vég egy virágzó ipar csődjét, pusztulását jelenti. És most, amikor itt van a baj a nyakunkon, senki sem siet segítségünkre. A miniszter urak legfőjebb csak tanácsadásaikkal járulnak a baj orvoslásához egy-egy ünnepies alkalmi összejövetelen, gondolva, hogy így is lehet javítani a helyzetet.

Az üzleti pangás már a végletekig jutott, amit legjobban csak azok tudnak, akik vagy mint munkaadók, vagy mint munkások teljesítik hivatásukat gazdasági életünk színterén, a piacon. A munkaadók helyzete még tűrhető, mert mégis csak akad elvéve egy-egy kis munkaalkalom, de annál súlyosabb és szomorubb a munkások sorsa, akiknek heti keresetükön kívül úgyszólván semmiféle más anyagi támogatás nem áll rendelkezésükre. És amint a munkahiány napról napra nő, ép úgy szaporodik a munkanélküliek száma és ezzel karöltve a nyomor, a nélkülözés és az ezekkel járó bűncselekmények száma. Még sem veszik komolyan az egész ügyet, mert ha komoly lelkiismerettel iparkodnának az illetékes urak gazdasági helyzetünkön javítani, akkor nem hallanánk azokat a kijelentéseket miniszter urak magas polcáról, hogy ha kevés a munka, csökkenteni kell a munkaidőt, le kell szállítani a munkabéreket s ha így sem lehet dolgozni, elkell bocsájtania munkásokat. Szomorú, s emmi vigaszt nem nyújtó szavak. Nem kellene hagyni, hogy kevesebbet olcsóbb bér mellett dolgozzon az a munkás, hanem ellenkezőleg, hogy többet dolgozzon, több munkabér mellett. És, hogy ez megvalósulhasson, ez első sorban is a kormányzervektől függ,

hogy módot tudjon teremteni oly alkalomra, amely mellett újból rendes ipari élet fakadna. Ez az alkalom pedig nem más, mint a jelenlegi pénzhíányt új pénzüsszegeknek a forgalomba hozatalával feleleveníteni. Mert ha van pénz, akkor van forgalom is és ezzel kapcsolatban azonnal megszűnik minden munkanélküliség, minden nyomor és szenvedés. A miniszter uraknak könnyű azt a tanácsot adni, hogy ha nincs munka, bocsássák el a munkásaikat a munkáltatók, mert azt nagyon jól tudjuk, hogyha véletlenül egy miniszter kerül munkanélküli helyzetbe, bizonyára nem fog oly nehéz sorsra jutni, mint az a munkás, aki ugyszólván egyenesen az utcára kerül, mert elavult törvényünk még most is csak szerény nyolc nap felmondást biztosít bármelyik szakmunkásnak.

Ilyen körülmények közt természetesen a munkások közt is óriási az elkeseredés, ami nem is csoda, mert minden kereseti forrás nélkül a legnagyobb nélkülözéseknek vannak kitéve, amely kétségbeejtő helyzetben legfeljebb a szakszervezetek nyújtanak némi pénzsegélyt, de hát ez sem több annál, mintha kanálnyi vizet vinnénk a tenger tömegébe. Most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy mikor történik meg az első komoly lépés arra nézve, hogy e sívár egyhanguságból újra fel-emeljék lesilányodott iparunkat oda, ahol eleven élet lüktet, ahol munkaalkalom kínálkozik és dolgozni tud mind a munkaadó, mind a munkása. Hiszen oly régen hallatszik már a panasz, oly régen süvit a munkanélküliek elkeserítő jagatása, az adófizetők zugoldása, hogy nem tudnak fizetni, mert nincs kereset! Minden minden ajak csak ezt kiáltja és mégsem akad fül, amely fölfogja, megértse a népek zugását. Vagy talán nem hallatszik át Erdély falain e moraj? Vagy nagyon jól hallják és nem akarják hallani csak azért, hogy itt minden megsemmisüljön és eltűnjön, még a híre is annak az igazságnak, hogy Erdély és Bánát városaiban egykor fejlett, erős és hírneves ipar virult, amelyet *nem a politika, nem a kisebbségi kérdés előtérbe helyezése nyitott, hanem — nemzetiségre való tekintet nélkül — becsületes munkáskezelés alkottak, neveltek és emeltek magasra, dicsőségére e föld-*

nek és büszkeségére minden lakójára. Azt akarja minden polgára, hogy munkása Erdélynek, hogy engedjék dolgozni, hogy tisztességes megélhetést tudjanak biztosítani önmaguknak, családjuknak ezen az alapon mint hasznos, kötelességteljesítő tudó polgárok gáljanak az ország javára.

Dr. Veress Endre

Feloszlik az Osztrák-Magyar Román Társaság. A bukaresti béke az osztrák és magyar érdekeltek között alapították az úgynevezett Osztrák Magyar Román Társaságot, amely célja lett volna az osztrák és magyar kereskedelmi és ipari érdekek közelebbi selete. A változott viszonyok következtében azonban a társaság nem tudott ki működni. Most a kormány a társaság bukaresti palotáját, amely közel 30 millióra van becsülve, likvidálni fog.

Szomorú statisztika a bányászati életből. A dortmundi bányászkatasztrófa 139 halottja emlékeztetünkbe idézi a Ruhr-bányák szerencsétlenségi statisztikájából azokat a szomorú áldozatokat, akiket ezek a bányák elnyeltek. Nem ez volt a legnagyobb bányász-tasztrófa azon a szenterületen. Októberében a Radbad bányában történt ki a robbanás és 348 áldozatot követelt. A szerencsétlenségek és az áldozatok sora így hosszú: 1908 októberében Radbad bánya 348 halott. 1912 augusztus Lotharingiai bánya 114 halott. 1912 december Aschenbach-tárna 49 halott. 1914 Aschenbach-művek: 24 halott. 1914 február Concordia-bánya 41 halott. 1918 február Nagy Frigyes-bánya 41 halott. 1918 május Thyssen-bánya 41 halott. 1921 június Mont Cenis-bánya 84 halott. 1922 május Amália-bánya 41 halott. 1925 február Dortmund bányák 764 halott. Hét év alatt 764 halott.

Tavaszi mintavásár Budapestre. A magyar kormány az idén is megszabta a mintavásárt rendezni Budapesten. A vásár látogatói nagy kedvezményben részesülnek. A magyar kormány megállapodást kötött a román kormánnyal, amelynek értelmében a román vásárra vámmentesen küldhetők és visszatérhetnek a mintavásárra. A román kormány utasította az utlevélki-

átoságokat, hogy az utleveleket 24
órán belül állítsák ki.

Valuta-jegyzések.

Kolozsvár, 1925. február 27.

1 dollár	= 205.—206	leu
1 font sterling	= 978.—982	"
1 svájci frank	= 39 50—39 60	"
1 francia frank	= 16 65—16 70	"
1 lira	= 8 30—8 35	"
1 aranyárka	= 48 00—	"
1 cseh korona	= 0 07—0 09	"
1 dinár	= 3 30	"
10—355 magy. k.	= 1.—	"
1—346 osztr. k.	= 1.—	"

MULATTATÓ

Az Úr izent.

lőn az úr szava hozzám:
Kelj fel és menj: szólj a népnek,
hogy ma nemcsak árnya, réme,
állaga is van az éjnek...
egy az élet: munka, áldás!...
eg volt már a könnyekből,
süléségből, bús közönyből:
életre munkára föl!
munkára föl!... mire vársz még?
idő száll, gyorsan halad...
ki bölcsen nem használja:
élethez nem ér, hátra marad.
életem nagy versenyében
mics megállás, pihenő csend...
még idő várni némán,
henni majd a sirba lent,
munkára föl!... mire vársz még?
elült már a nagy vihar...
és annak már a holnap,
tovább is élni akar!
munkára föl!... az összetört
fog felett fogjunk kezét...
együnk egyek valahára
és a régi nagy átok felett!
lőn az úr szava hozzám:
Kelj fel és menj, szólj a népnek,
hogy mindig önmagába
nyitjan látó két szemének...

Es hallgasson a szivére,
Mit lelke súg — soha másra...
Ne hallgasson üzérkedő,
Sok hamis álprófétára.

Péter Gábor

Az okos madár.

A belső embereknek mindig nagy-szerű szolgálai szoktak lenni. Reájok van bízva a gazdaság, mert, ha a belső ember pap: templomba, temetni kell járni s ha tanító: iskolában hinti a tudomány magvait. A gazdaság pedig Jánosra, vagy Zsigára van bízva teljesen. El is végzik pontosan. Nyáron árnyékos helyen szeretnek inkább dolgozni, télen a dísznő-öléseknek örvendeznek. Széna, szalma, egyszóval mindenféle takarmány korán elfogy, zabos hámbár gyorsan ürül és tavasszal az állatok egymást támogatják.

Tavasszal a koca ha kimegy a csordával, csak a falu végéig tud visszajönni; a juhok megtépett köntössel térden állva adnak hálát, hogy Zsiga, vagy János gondozta őket egész télen át.

A boltos és korcsmáros, azonban örül az ilyen lelkiismeretes szolgának, mert természetben kapja az italnak, vagy dohánynak árát. Mindenki irigykedve néz a belső emberek szolgájára, mert könnyű neki, bezzeg jól van dolga.

De a belső emberek között is van egy-egy furfangos, aki túl jár a leghun-cutabb szolgálta eszén is.

Hát úgy történt az eset, hogy az öreg mesterné csak zsörtölődik, csak panaszkodik, hogy neki milyen tyukjai vannak és tojás még sincs. Mária néninek ahajt két-három tyukja után fazék tojása van. Pedig a multkor is -- temetésekor olyan szép nagy lángos és tágas tyukot hoztak. Ez az állapot a mest'ram fejébe is szegett ütött. És valahányszor eléjött a tojásügy, Zsiga, a szolgálta, csak vette a sapkáját és behuzta maga után az ajiót.

Mi tírés-tagadás, a gyanu reá háruult. Mest'ram se volt rest, utána lesett és meg is találta a polyvatartóban 13 tojást.

Történetesen egy plánétás jött a faluba egy nagy bóbítás papagállal és a gyermekek s a szerelmesekek huzatták a plánétát, Zsiga is odasandalog és huzat egyet és mert írni-olvasni nem tudott, beviszi az öreg mesterhez, szólván eképpen:

— Ehejt van né egy plánéta, mit mond nekem?

Az öreg mester fölteszi nagy akkurátusan a pápaszemet. Hatalmas szemöldöke összehúzódik, meg kiszélesedik, bajusza alatt jót mosolyog és szól — nézvén a pápaszem felett Zsigára:

— Zsiga te! e' rosszat mond.

— Azt-é? — szól Zsiga.

— Ez azt! Hallgass csak ide: Azt mondja ez a plánéta, hogy Zsiga, a mester szolgálta ellopott tizenhárom tojást. A tojások ott vannak a polyvatartóban.

Elkomolyodik Zsiga s végre lehajtott fejjel szól:

— A fránya egye meg a madarát, hát a honnan tudja, mikor ott se volt! No, nekem se kell több plánéta...

S a tojások bekerültek a konyhára.

B. A.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

1. A következő számunkban már bizonyára köölhetjük a 3000-ik új előfizető szerencsés beküldőjének a nevét a döntésről felvett rövid jegyzőkönyvvel együtt.

2. Mivel előfizetőink száma az újévben eddig már majdnem 3000-el emelkedett, természetesen, hogy ennyel példánnyal többet tartalékba nem nyomathattunk, s így új előfizetőinket mindig csak a rendelés után következő lapszámtól kezdődőleg szolgálhatjuk ki, aminek szíves és megértő tudomásulvételét kérjük.

3. Ismételtén nagyon kérjük kedves olvasóinkat, hogy pénzesutalványaikon mindig es fölértienül tüntessék föl a küldött pénz pontos rendeltetését res-letezve, hasonlóan a törzskönyvi számukat is, mert ezzel munkánkat gyorsabbá teszik és megkönnyítik, míg ellenkező esben alig vagyunk képesek elintézni a napi póstat.

4. Mivel kinnlevő hátrálékaink igen nagyok, s megakadályozzák kis lapunk terbe vett megnagyobbítását és képekkel való szebbé tételét, bátrak leszünk minden hátrálékos előfizetőinket levélben megkeresni azért, hogy az elmaradt előfizetési díjakat beküldeni szíveskedjenek. Tájékoztatlás közöljük, hogy e kiküldendő felhívásunkban a fizetendő összeget mindenkinél a lejárat napjától 1925. XII. 31 ig számítjuk.

Dr. T. L. Segesvár, V. S. Lisznyó, N. B. Csombord, V. R. Székelykövesd, M. L. Szalacs, N. A. és M. B. Királydaróc, N. A. Csikszentmárton, B. A. Krasznarécse, T. L. Bere, özv. Sch. K-né Beszterce, L. I. Jobbágytelke, Cs. J. Székelyudvarhely, V. A. Mezőpanit, Dr. P. T. Magyarhermány, G. L. Petrozsény, K. M. Biirkös, W. F. Csikmindszent, S. D. Csekefalva, K. D. Márefalu. V. I. Alsóhomoród, B. J. Gógán, B. J. Tasnád, T. L. Szapárfalva, A. L. Arad, M. Gy. Belényesújfal, K. G. Hadikfalva, B. P. Homoródújfal, Gy. B. Sinfalva, K. Zs. Nagybacon, G. Gy. Oroszhegy, E. M. Kököcs, K. Z. Pankota, P. I. Kóly, Ifj. H. J. Szilágyosomlyó, T. J. Málnás, Dr. M. E. Székelyföldvár, Cs. Gy. Nagyvárad, L. D. Lupény, Dr. D. I. Kézdivásárhely, W. B. Petrozsény, E. J. Naszód, S. J. Gyergyócsoma-falva, L. J. Gyergyóremete, G. A. Hegyközszentimre, K. P. Székelykocsárd, B. S. Bácsi, Ifj. V. M. Pele, K. B. Iklánd, L. F. Székelydóhó, D. J. Lupény, Gy. K. Boldogfalva, B. J. Székes, N. F. Kolozsvár, T. L. Karánsebes, K. B. Tenke, M. A. Medgyes, B. J. Csikmenaság, G. I. Szigetfalva, A. I. Bodonkut, B. L. Jákótelke, B. A. Józseffalva—Bukovina.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

V. F.-né Nagybánya. A 100 L.-el rendelésünk 1926. I. 1-ig, naptár kiküldve II. 26-án, üdvözlét. K. J. Illeny. A 100 L. bejött, előfizetés rendben 1925. IV. 1-ig, lelkes, szép levelet fogadja testvérrel kézzorításunkat, bár sokan gondolkoznának ily nemesen. T. S. Magyarbükös. 1922. XII. 15-től 1925. XII. 31-ig fizetendő 240 L., gyógyulásának szívből örvendünk, üdvözlétünk. V. I. Bodófalva. Kívánsága szerint elintézve, előfizetés rendben 1926. I. 1-ig, üdvözlét. Sz.-né T. A. Szamosújvár. Támogatása reményében szívesen tesszünk kedvére, üdvözlét. J. J. Máramarossziget. Pénz bejött, könyveink szerint rendben 1925. IV. 1-ig, üdvözlétünk. K. A. Nagykolcs. Pénz még nem érkezett be, naptárt kiküldöttük. T. K. Bikafalva. Címe jó, a 90 L. bejött, nem tudhatjuk, hogy a lapjával mi történik, üdvözlét. Özv. B. A.-né Kovászna Hátrálék 1924. VII. 1-től 70 L., fogadja őszinte részvétünket. F. A. Melegföldvár. Lapjából tudjuk meg, hogy előfizetett, örömmel indítottuk meg. D. E. Kisgalambfalva. Hálás köszönet az új előfizetőkért, 2 naptár kiküldve, 262 L. elkönyvelve, javára írva 80 L., őszinte üdvözlétünk. K. M. Maroscsapó. Hálás köszönet, a többiek később is fizethetnek, fő, hogy az év folyamán rendezve legyen, üdvözlétünk. F. r. Z. Lippa. A 300 L. bejött, köszönet és üdvözlét. S. J. Homoródjánosfalva. A 23 példány előfizetése rendben 1926. I. 1-ig. B. P.-né Szent-ábrahám. Addig is örömmel látjuk testvér sorainkban. V. B. Buzásbesenyő. Kettő köteggel meztelen, egyikben 5 példány, mivel ezeket nevek szerint nem lehet bevezetni, másokban a tiszteletpéldánnyal 14, naptár ment I. 27-én, újból II. 21-én, színművek sajnos nincsenek benn, őszinte köszönet és üdvözlét. D. L. Marosbogát. Még egy hónapig felelőssége nélkül megy a régi példányszám, s ha addig nem kerül gazdája — akkor kívánsága szerint járunk el, üdvözlét. S. L. Csikszerecs. Címe átjavítva, a 25 L. bejött, naptár kiküldve, a Tudósító ép' most hozta le előlünk kis versét, őszinte üdvözlét. F. F. Szurdok. Pénz még nem jött be, kívánságát szívesen vesszük a lehetőségig figyelembe, üdvözlétünk. U. T. Varsola. Hálás köszönet, hlányzó szám és naptár kiküldve. B. F. Nyárádszentlászló. Köszönet az új előfizetőkért, a 90 L. előfizetők és 100 L. a zetalakiaknak beérkezett, őszinte üdvözlétünk. K. J. Csikfalva. Új előfizetőkért köszönet, a 270 L. bejött, naptár kiküldve, üdvözlét. K. G. S. Mezőpanit. Mindkét naptár kiküldve II. 7-én, üdvözlét. A. B. Belényes. Szolgálatát igen nagyra becsüljük, ойasmire nem is gondoltunk, bár sok hasonlóan önzetlen és lelkes munkatársunk volna, őszinte köszönet és üdvözlét. G. G. Lupény. Úgytét komolyabban megfontolva választ majd levelben adunk, addig szíves türelmet kérjük. K. F. Magyargyerőmonostor. Csak lapjáról értesültünk, hogy előfizetők lett, megindítva, üdvözlét. D. L. Szatmárgörbed. A 555 + 112 L. elkönyvelve, elszámolás 1924. XII. 31-ig rendben, üdvözlét. B. I. Kolozsvár. Kedves, meleghangú írások, értékes népdalmotlvumokkal irsítva, csupán a háborús tárgy miatt kell mellőznünk, üdvözlét. F. G. Székelyudvarhely. Köszönjük, ettőlünk valamelyik nyári számunkra, szívesen üdvözlét. T. A. Miklósvár. A maga nemében sikerült, szép írás, de csüggedő, bánatos hangulatát nem akarjuk elfogadni, bár Önrel megértjük, szívből üdvözlétünk. Gy. D. Vajdaszentivány. Kis simlissal talán sorra fog kerülni. B. A. Kápolnásfalva. Targyában, gondolatban meglepő és megrázó erejű vers, ami igazán mélyen járó lélekre vall, kár, hogy a verselése nehézkes, s ezért a közölhetőség mértékét nem éri el, fogadja meleg kézzorításunkat. P. A.

Kolozsvár. Témájáért és meleg lelkületéért becsületére válik, kis simlissal valószínűleg közölni is fogjuk. K. D. Belényes. A „Harangszó“ gondolata igen szép, verselése azonban meg gyakorlatra szorul, rímek gyöngék vagy néhol nincsenek; a másik jóval sikerültebb; próbálkozzék gondolatait prózában megrírn, mert azt hiszem, hogy úgy értékesebb dolgokat tudna küldeni. Őszinte szívből üdvözlétünk.

Beérkezett és nyugtázni kért pénzek: V. B. Árkos 494, H. J. Szilágyosmlyó 414, B. M. Felsőboldogfalva 810, V. J. Nyujtód 324, Lóbl Arad 66, S. M. Nagybánya 150, K. A. Csernátfalu 450, Gy. A. Siménfalva 360, D. I. Csikmindszent 435, Dr. S. J. Székelyudvarhely 455, W. F. Csikmindszent 495, K. M. Bükös 300, K. I. Sepsiszentgyörgy 530, K. J. Csikfalva 270, D. J. Székelyhódos 560, N. J. Koronka 306, K. Zs. Nagybacon 454, K. D. Máréfalva 330, V. L. Kovászna 270, D. E. Kisgalambfalva 562, B. F. Nyárádszentlászló 190, L. T. Bölön 280, B. A. Almásfegyvernek 360, K. I. Kézdivásárhely 245, K. S. Magyardecse 379, T. L. Karánsebes 360, D. M. Székelyszentmihály 890, Zs. E. Magyarpéterlaka 404 L.

Ingyen kapja meg ideit naptárunkat, ha egy új előfizetőt szerez.

A Magyar Nép kiadóhivatalánál előfizetőink kedvezményes árban kaphatják meg a következő könyveket:

Sorszám	A könyv címe	Bolt ár	Előfizetőinknek kiadóhivatalunkban pénzt előre küldve utánvétellel
1	Vőfélykönyv	15 10 13 15	
2	Históriás könyv	15 10 13 15	
3	Szavalo könyv	15 10 13 15	
4	Földmérés kis könyve	15 10 13 15	
5	Betyár kerdője	25 20 23 25	
6	Bokréta jóka művelből	15 10 13 15	
7	Dr. Gyáfás Elemér Bethlen Miklós kancellár	80 60 63 65	
8	Dr. Kristóf György, jóka Mór élete	50 40 42 45	
9	Dr. György Lajos, Pásztortűz Aimanach	150 100 103 105	
10	Erdélyi Magyar Naptár	20 11 13 15	
11	Gyallay Domokos, Föld Népe	52 40 43 45	
12	Lakner Ernő, Lelki harmat (r. k. imakönyv)	30 27 29 30	
13	P. Olasz, Világproblémák	50 40 43 45	
14	Benkő Anna, Gyermekmesék (képes)	70 50 53 55	
15	Jánossy-Tóth. Körbe kör- rénk (képes meséskönyv)	70 50 53 55	
16	Walter Gyula, Izenet a világnak	50 40 43 45	

A LEGIZLÉSESEBB NYOM-
TATVÁNYOK A „MINERVA“
KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉ-
ZETÉBEN KÉSZÜLNEK. 10
CLUJ, STR. BARON L. POP. 5

Apróhirdetések.

Intelligens, finomlelkű, művelt főhétlenül intelligens, magasrangú lánál, leginkább egy teljesen álló idősebb uri nő mellett társadóni, vagy ehhez hasonló min állást vállalna. Cim a kiadóban,

Cipészek szaklapja megrend. Babos Károlynál, Cluj—Kolozsvár Pata 87.

Ha finom cukorkát akar
kérjen
MELISSÁT
Cluj. Telefonszámok
6-48. és 6-64.

VE TŐMAGVA

Legmegbízhatóbb beszerzési forrása

MEZŐGAZDÁK

KERESKEDELMI

RÉSZV.-TÁRS.

A R A

Gazdasági magvak. Könyv

kerti magvak. Takarmány

magvak. Fűmagvak. Virág

vak nagyban, kimérve és sz

tasakokban Árjegyzék ingy

Molnár és Pintér

műmalma

Cluj—Kolozsvár
ajánlja legjobb örlemény

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS.

A kiadásért felel:
PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató.